

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobkyně: **Jana Filipová**, narozená dne 15. 10. 1968
bytem Tyršova 7, 345 43 Koloveč
zastoupená advokátem JUDr. Alešem Rozehnalem
sídlem Týnská 633, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ing. Andrej Babiš**, narozený dne [REDACTED]
bytem [REDACTED]
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Urbánkem
sídlem Na Kozačce 1289/7, 120 00 Praha 2

o ochranu osobnosti

o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Praha – západ ze dne 6. září 2019, č.j. 5 C 86/2019-40,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se mění tak, že se žaloba zamítá.
- II. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 22 328 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Ve shora označené věci se žalobkyně domáhala, aby žalovanému byla uložena povinnost do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku se jí omluvit dopisem na její adresu v tomto znění: „Omluva **J. F.** **F.** Vážená paní **F.**, dne 12.7.2018 jsem v pořadu Televizní noviny vysílaném na programu TV Nova na otázku, zda věřím slovům Pavla Růžičky, že jsou demonstranti zaplacení, i přesto, že

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

svá tvrzení nemůže podpořit žádnými důkazy, odpověděl, že jsem o zaplacení demonstrantům přesvědčený, neboť se jedná stále o ty samé lidi, kteří proti mně protestují již rok a půl, a že si neumím představit, že by někdo demonstroval 16 hodin v kuse a 16 hodin v kuse řval, jen tak, že se nudí. Dále jsem své výroky potvrdil v pořadu 168 hodin vysílaném dne 9. 9. 2018 na programu České televize, kdy jsem o zaplacení demonstrantům za účast na demonstraci řekl, že toto opírám o vyjádření Pavla Růžičky. Dále jsem v pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaném dne 30. 8. 2018 na programu TV Barrandov označil demonstrující jako politické odpůrce na objednávku. Označení demonstrantů za zaplacené a objednané jsou debonestující a urážlivá a za tato tvrzení se tímto omlouvám.“

2. Podle jejích žalobních tvrzení se dne 11. 7. 2018 zúčastnila v Praze na Malostranském náměstí a poté ve Sněmovní ulici před Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR demonstrace z důvodu vyslovení důvěry vládě Poslaneckou sněmovnou. Tímto protestem chtěla pokojně vyjádřit svůj nesouhlas s politickou situací v ČR, zejména se sestavením vlády hnutím ANO 2011 a Českou stranou sociálně demokratickou za podpory Komunistické strany Čech a Moravy, v níž žalovaný zastává funkci předsedy vlády. Kromě několika set protestujících podpořili demonstraci též politici z řad opozičních stran. K demonstraci se pro TV Nova vyjádřil poslanec hnutí ANO 2011, Pavel Růžička, který byl přítomen rozhovoru demonstrantů, na jehož základě usoudil, že protestujícím bylo za účast na demonstraci zaplacen, podle jeho názoru opozičními stranami. Žalovaný na tvrzení svého stranického kolegy reagoval následující den, kdy pro pořad Televizní noviny v programu TV Nova uvedl: „*Já jsem o tom (pozn. o zaplacení demonstrujících) přesvědčený. Oni protestují proti mně už rok a půl, dokonce protestovali proti mojí svatbě, protestovali před zámkem v Lánech. My je známe z našich demonstrací, pardon, z naší kampaně, kdy vlastně nám bránili, abychom mluvili s občany. To jsou stále stejní lidé a neumím si představit, že by někdo demonstroval 16 hodin v kuse a 16 hodin v kuse řval. Jen tak, že se nudí. Takže asi nějaká motivace tam bude, já neříkám, že všichni. My některé ty lidi známe, protože chodí s námi už rok a půl a dělají všechno proti nám. Takže si to umím představit.*“ Žalobkyně se demonstrací účastní proto, aby vyjádřila svůj nesouhlas se současnou politickou situací, nikoliv z důvodu, že by jí někdo za účast na demonstraci zaplatil. Veškeré náklady si nese sama, stejně jako další protestující. To se snažila žalovanému vysvětlit v dopisu, v němž popřela, že protestující byli placeni, a požadovala po něm omluvu. Dopis zveřejnila též na sociální síti. I přes vyjádření žalobkyně a dalších demonstrantů na sociálních sítích se žalovaný obdobně vyslovil v pořadu 168 hodin odvysílaném dne 9. 9. 2018 v programu České televize, kdy se odvolal na tvrzení Pavla Růžičky: „*Já mám na to vyjádření veterána Růžičky, který po těch protestech před Sněmovnou, když na mě sprostě řvali a házeli na mě lahve, tak byl u toho, jak tam nějaká paní dávala instrukce, aby si uklidili ty transparenty a aby si šli pro peníze.*“ Jako podplacené označil žalovaný demonstrující v pořadu Duel Jaromíra Soukupa v programu TV Barrandov odvysílaném dne 30. 8. 2018, kdy se vyjádřil: „*To byla demonstrace proti Babišovi a proti hnutí ANO, jsou to stále stejní demonstranti, to jsou lidi, kteří jsou zaplacení při demonstraci před Sněmovnou, když na mě házeli lahve, tak byl důkaz, že si šli pro peníze, (...) byl zážnam na Novinkách, kdy jedna dáma říká klukovi, málo rveš, příště musíš rvát víc!’, tak to je jasné, že to bylo organizované, já vám říkám, že jsou to političtí odpůrci na objednávku.*“ Žalobkyně uveřejnila na sociální síti video, v němž vyzývala žalovaného k omluvě za jeho výroky na adresu demonstrantů. Žalovaný tak neučinil. Dne 11. 2. 2019 byla na jeho adresu zaslána předžalobní výzva, v níž byl vyzván, aby se za své výroky omluvil, s tím, že pokud tak neučiní, bude se žalobkyně domáhat omluvy soudní cestou. Ani na tuto výzvu však žalovaný nereagoval.
3. Žalobkyně poukazuje na to, že žalovaný je známým podnikatelem a politikem, předsedou vlády a předsedou hnutí ANO 2011. Je úřední osobou a osobou veřejného zájmu. Je majitelem agrochemického holdingu Agrofert. Od června 2013 je majitelem celostátních deníků Lidové noviny a Mladá fronta DNES a dalších sdělovacích prostředků mediálního koncernu MAFRA. Je druhý nejbohatší český občan. Je na něj upřena pozornost široké veřejnosti. Jeho výroky pronesené opakovaně prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků tak mohou ovlivnit mínění mnoha lidí, neboť je pravděpodobné, že je budou pokládat za pravdivé.

4. Žalobkyně se cítí být tvrzením žalovaného dotčena na své cti a důstojnosti a došlo ke snížení její vážnosti ve společnosti. V důsledku jeho nepravdivých výroků je často dotazována, jaký obnos za účast na demonstraci obdržela. I za předpokladu, že by žalovaný nebyl motivován touhou poškodit žalobkyni a další protestující, již jen to, jakým způsobem se vyjadřoval o údajném zaplacení demonstrantů, svědčí o jeho bezohlednosti ke skutečnosti, zda informace je či není pravdivá, a též o tom, že nepodnikl kroky k jejímu ověření. Nelze polemizovat, zda se jedná o „pouhý“ hodnotící úsudek žalovaného, neboť tvrzení v pořadu Duel Jaromíra Soukupa již naprosto postrádalo jakýkoliv subjektivní ráz, když žalovaný prohlásil, že demonstranti jsou politickými odpůrci na objednávku, ačkoliv mu už v té době muselo být jasné, že se jedná o nepravdivé tvrzení.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že demonstraci konanou dne 11. 7. 2018 na Malostranském náměstí svolala aktivistická skupina AUVA. Demonstranti se následně přemístili do Sněmovní ulice před Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR. Po skončení demonstrace se k ní veřejně vyjádřil poslanec hnutí ANO 2011 Pavel Růžička, který uvedl, že když odcházel ze sněmovny, zaslechl rozhovor skupinky rozcházejících se demonstrantů, že do auta se všichni nevejdu, ať dají transparenty vedle a ať si dojdou pro peníze k H[REDAKCE]. Poslanec Růžička na základě tohoto rozhovoru usoudil, že demonstranti za účast na protestech dostali peníze, a zveřejnil na svém facebookovém profilu následující příspěvek: *„Po věřejším jednání Sněmovny stojím v 01:30 h na rohu Sněmovní a Malostranského náměstí a čekám na taxi. Demonstranti se rozcházejí, skupinka cca 6 osob nesoucí portrét Milady Horákové a dalších. Najednou ta nejstarší žena cca 30 let sdělí ostatním ‚Transparenty dejte do auta a do druhého si běžte k H[REDAKCE] pro peníze.‘ Takže, Demokratická žumpo, dobře placený komparz. Největší žlo je Kalousek a ubřečení lidovci. Hodně štěstí v opozici.“* Tento příspěvek rozpoutal debatu o tom, jestli osoby účastníci se demonstrace k tomu nebyly něčím motivovány. Veřejně na něj reagovali někteří z demonstrantů a sdělovací prostředky se zajímaly i o názory politiků. Mezi jinými se dotazovaly i žalovaného, který k dotazu TV NOVA, jestli věří slovům poslance Růžičky, přestože svá slova nemůže pan poslanec podpořit žádnými důkazy, odpověděl: *„Já jsem o tom přesvědčený. My ty lidi totiž známe. Oni protestují proti mně už rok a půl, dokonce protestovali proti mojí svatbě, protestovali před zámkem v Lánech. My je známe z našich demonstrací. Pardon, demonstrací z naší kampaně, kdy vlastně nám bránili, abychom mluvili s občany. To jsou stále stejní lidé a neumím si představit, že by někdo demonstroval 16 hodin vkuse a 16 hodin vkuse řval. Jen tak, že se nudí. Takže asi nějaká motivace tam bude, já neříkám, že všichni. My některé ty lidi známe, protože chodí s námi už rok a půl a dělají vše proti nám. Takže si to umím představit.“* Žalovaný tak k dotazu sdělovacích prostředků, co si myslí o tvrzení poslance Růžičky, uvedl, že si umí představit, že u některých demonstrantů může být nějaká motivace, a proč tento názor zastává. Tento svůj názor zopakoval v pořadu Duel Jaromíra Soukupa na TV Barrandov vysílaném dne 30. 8. 2018 v návaznosti na událost ze dne 21. 8. 2018 před Českým rozhlasem, kde se při pietní vzpomínce k uctění památky obětem okupace z roku 1968 konal protest skupiny osob, která vypískala nejen žalovaného, ale i předsedu Poslanecké sněmovny PČR pana Vondráčka. Žalovaný k dotazům redaktora mj. uvedl: *„...To byla demonstrace ne proti nějakému režimu, to byla demonstrace proti Babišovi a proti hnutí ANO a stále to jsou stejní demonstranti (J. Soukup: ale vždyť přece víte proč to tak je) ...já nevím proč... (J. Soukup:...) ...na základě vylhaných... (J. Soukup: protože to jsou vaši političtí odpůrci) ...nejsou, to jsou lidi, kteří jsou zaplacení, jsou na to již různé události (J. Soukup: já si to nemyslím) já si to myslím (J. Soukup: dokonce si myslím, že ti lidé mají právo protestovat) však nechť protestují, to je v pořádku, mně to nevadí, já jsem s tím v pohodě (J. Soukup: já si nemyslím, že jsou zaplacení, ale budiž, možná máte lepší informace) já myslím, že po demonstraci před sněmovnou (J. Soukup: tak dobře, tak poslední...) kde na mě házeli láhve, tak tam byl nějaký důkaz, že si šli pro peníze. A teď na jednom serveru... (J. Soukup:...) nechte mě chvíli mluvit (J. Soukup: a můžeme spolu diskutovat nebo ...) Tak mě nechte říct alespoň tři věty, jo? Byl zážnam na Novinkách, kde jedna dáma říká tomu klukovi, ‚málo řveš, příště musíš řvát víc‘ (J. Soukup: A co by měla říkat?) Tak je jasné, že to bylo organizované, vždyť se podívejte na fotografie (J. Soukup: A to je špatně?) To je v pohodě. Já vám jen říkám, že to jsou političtí odpůrci na objednávku, a pokud 15 hodin řvali před sněmovnou, a potom samozřejmě moji političtí odpůrci přerušili schůzi a řekli ‚Nechť Babiš jde ven‘, tak jsem šel ven a potom začali házet na mě*

lábve, takže to jsou lidi, kteří mají svůj úkol protestovat a já to tak беру a já s tím umím žít, mně to nevadí...“. Je zřejmé, že žalovaný byl panem Soukupem neustále přerušován, a takto je nutné k jeho projevu přistupovat. Nelze z něho v žádném případě vyvodit tvrzení žalovaného, že by žalobkyně měla za svou účast na některé z demonstrací získat nějakou úplatu. Uvedené projevy žalovaného vyvolaly reakci některých osob, z nichž nejvýraznější byla reakce žalobkyně. Ta se vedle mnoha příspěvků na sociální síti Facebook, které byly přijaty veřejností veskrze pozitivně, k tomuto tématu vyjadřovala i ve sdělovacích prostředcích. Mj. dostala prostor i v České televizi, kde v pořadu 168 hodin zopakovala, že nikdo z demonstrantů za svoji účast peníze nedostal. V rámci tohoto pořadu dostali prostor i další účastníci demonstrací, kteří vyvraceli názor žalovaného, a redaktory byl dotazován i žalovaný, který: *„Já mám na to vyjádření veterána Růžičky, který po těch protestech před sněmovnou, když na mě sprostě řvali a házeli na mě lábve, tak byl u toho, jak tam nějaká paní dávala instrukce, aby si uklidili ty transparenty. Aby si šli pro peníze.“* A dále: *„Jako dost divně, že někdo 15 hodin demonstruje. Jsou to stále stejní lidi. To stačí se podívat na fotky. Kterí stále demonstrují proti mojí svatbě, proti meetingům, proti tomu, že jsem se narodil. Takže, děkuji. Na shledanou.“* Uvedenými sděleními žalovaný nemohl zasáhnout do osobnostních práv žalobkyně. Pouze na dotaz České televize uvedl, z čeho vycházel při svém hodnocení, a to z vyjádření poslance Růžičky, jakož i ze svého přesvědčení, že není standardní, když někdo demonstruje i tak, že narušuje něčí svatbu.

6. Ve vztahu k žalobkyni, o níž netvrdil, že by za svoji účast na demonstraci pobírala jakoukoliv úplatu, žalovaný akcentoval i to, že se opakovaně veřejně vyjádřila, že jí žádná úplata za účast na demonstracích poskytnuta nebyla, nejen na sociálních sítích, ale i prostřednictvím sdělovacích prostředků. Dokonce k tomuto tématu dostala prostor i v České televizi, který náležitě využila. I pokud by se tedy přece jen někdo na základě výroků žalovaného domníval, že žalobkyně byla k účasti na demonstraci motivována jinak než jen vlastním přesvědčením (aniž by to z výroků žalovaného vyplývalo), svým následným jednáním si sama zjedнала nápravu.
7. Soud I. stupně napadeným rozsudkem žalobě v celém rozsahu vyhověl (výrok I.) a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 12 164 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce (výrok II.).
8. Podle odůvodnění tohoto rozsudku žalobkyně jako účastnice řízení uvedla, že veškeré aktivity podniká nezištně a bezplatně. Do politiky se zapojila v rámci prezidentské kampaně, kdy agitovala pro pana Drahoše. Když se dozvěděla, že žalovaný chce převzít post ministra spravedlnosti, přišlo jí to jako velká drzost, a rozhodla se, že půjde svůj nesouhlas projevít do Prahy na Malostranské náměstí. Až ve vlaku se dozvěděla, že se koná demonstrace na Malostranském náměstí, do které se zapojila. Druhý den se dozvěděla, že se žalovaný k této akci vyjadřoval. Protože nemá televizi, až na facebooku zaznamenala dotazy od známých, kolik za to bere. Tato obvinění musela vyvracet. 13. 7. si příslušné zprávy vyhledala na internetu. Vyslechla vyjádření žalovaného a rozhodla se, že tato lživá tvrzení nenechá být. Lidi, kteří se účastnili předemtné demonstrace, zná z agitací v rámci předvolební prezidentské kampaně. Je aktivistkou spolku Milion chviliek. Sama si obstarává plakáty, platí si cesty, někdy je nucena vzít si volno v práci. Nemá zapotřebí, aby ji na sociálních sítích neznámí lidé nazývali např. „Kalouskovou placenou děvkou“. V malé šumavské vesnici dostal starý muž informaci e-mailem, že demonstranti jsou placeni, ale uvěřil této lži až poté, kdy to vyslechl z úst premiéra a následně opakovaně v médiích. Žalobkyně tedy musela tomuto muži svůj postoj vysvětlovat. Chtěla na vyjádření žalovaného reagovat na facebooku, to se jí však nepodařilo, tak svůj názor vyjádřila na facebooku Lumpenkavárny, kde na něj do druhého dne reagovalo 2 500 „lajků“. Objevily se komentáře lidí všech věkových skupin, kteří měli stejný názor, a také se výroky žalovaného cítili dotčeni a žalobkyni děkovali. Další lajky stále přibývají. Proto se rozhodla, že bude proti takovým výrokům bojovat. Naposledy se s nimi setkala ve své obci při veřejném vystoupení Víta Rakušana, kde jí jeden z občanů opět naznačil, že je podplaceným demonstrantem. Musela tedy veřejně vystoupit a situaci vysvětlovat. Povinností žalovaného bylo si zprávy nejprve ověřit, a poté, kdy se dozvěděl, jaká je situace, svá prohlášení opravit a veřejně se omluvit. Žalobkyně

zaznamenává negativní reakce od svých rodinných příslušníků, nevhodné žerty v restauraci, dokonce jí bylo vyhrožováno fyzickou likvidací. To trvá rok a půl. Je signatářkou petice Milión chviliek. Na demonstraci byla asi 15 hodin, odcházela před půlnocí. Šlo o její první demonstraci proti vládě. Od té doby se demonstrací účastní opakovaně. Na svatbě žalovaného demonstrovat nebyla. Je krátce registrovaným příznivcem strany Starostové a nezávislí v Plzeňském kraji. Útoky žalovaného vztáhla na sebe, neboť reakce okolí směřovaly vůči ní. Žalovaný ji mohl zaznamenat opakovaně na demonstracích, protože výrok, který je součástí petitu, byl pronesen až v srpnu v pořadu Jaromíra Soukupa a v té době už se účastnila většího počtu demonstrací. Svůj spor se žalovaným zveřejňuje na své facebookové stránce, dále na stránce s názvem „Pískači všech krajů spojme se“ a na stránkách Lumpenkavárny. Dostala také prostor v médiích. Zaznamenala obrovský ohlas na svůj otevřený dopis, takže se rozhodla bojovat za očistění jména demonstrantů. Nikdy nedostala žádnou finanční odměnu ani žádné jiné plnění za účast na demonstracích proti žalovanému. Těch se účastní proto, že nesouhlasí, aby v naší zemi působil trestně stíhaný premiér, bývalý člen STB. Před konfliktem se žalovaným nikdy neměla žádné nepříjemnosti, k zásadní změně došlo po prohlášení žalovaného. Po něm zaznamenala pokles důvěry a pocit, že se na ni někdo dívá skrz prsty. Opakovaně musí odpovídat na otázky, kolik za účast na demonstracích bere. Negativní reakce na vyjádření žalovaného zaznamenala hlavně na Messengeru. Zpočátku se snažila na zprávy odpovídat, později uveřejnila tzv. 7 pravidel pro příznivce Babiše a reagovat přestala. Některé osoby si zablokovala a nemůže tedy některé zprávy doložit. Dotazy, kolik bere za demonstrace, zaznamenala od kolegů, lidí z vesnice, od svého otce. O své účasti na demonstraci informovala na svém facebooku, kam ukládala zprávy a fotografie. Nejvíce negativních reakcí zaznamenala po zveřejnění dopisu žalovanému.

9. Ze záznamu televizního vysílání soud I. stupně zjistil, že v den jednání o důvěře vládě před sněmovnou demonstrovalo několik stovek lidí, kterým se nelíbilo to, že se vláda opírá o hlasy komunistů. Akci pod názvem „Neztrácíme naději!“ pořádala aktivistická skupina AÚVA, která nyní čelí kritice poslance ANO Pavla Růžičky. Ten si při odchodu ze sněmovny všiml, jak někdo za účast na demonstraci dává lidem peníze. Žalovaný dne 12. 7. 2018 v Televizních novinách na TV NOVA na dotaz moderátora, zda věří slovům poslance Pavla Růžičky i přesto, že svá tvrzení nemůže podpořit žádnými důkazy, odpověděl: *„tak já jsem o tom přesvědčenější, my ty lidi totiž známe. Oni protestují proti mně už rok a půl, dokonce protestují proti mojí svatbě, protestovali před zámkem v Lánech, my je známe z našich demonstrací, pardon, z naší kampaně, kde vlastně nám bránili, abychom mluvili s občany, takže to jsou stále stejní lidi a neumím si představit, že by nějaký někdo demonstroval šestnáct hodin v kuse a šestnáct hodin v kuse řval jen tak, že se nudí, takže asi nějaká motivace tam bude. Já neříkám, že všichni, ale my některý ty lidi známe, protože chodí s námi už rok a půl a dělají všechno proti nám, takže umím si to představit.“* Obdobným způsobem se žalovaný vyjádřil pořadu Duel Jaromíra Soukupa na programu TV Barrandov dne 30. 8. 2018, kde uvedl: *„To byla demonstrace proti Babišovi a proti hnutí ANO, jsou to stále stejní demonstranti, to jsou lidi, kteří jsou zaplacení, při demonstraci před sněmovnou, když na mně házeli lahve, tak byl důkaz, že si šli pro peníze, byl záznam na Novinkách, kdy jedna dáma říká klukovi, málo řeš, příště musíš rvát víc, takto je jasné, že to bylo organizované, já vám říkám, že jsou to političtí odpůrci na objednávku.“* Dne 13. 7. 2018 reagovala žalobkyně na výroky žalovaného dopisem uveřejněným na její Facebookové stránce a na stránce skupiny Lumpenkavárna, v němž žalovanému vysvětluje, že se demonstrací zúčastňuje z přesvědčení, neboť není spokojena s děním na politické scéně, v poslední době zejména s výměnou ministra spravedlnosti, a zcela zdarma, neboť to považuje za svoji občanskou povinnost. Dále žalovaného vyzvala, aby se demonstrantům omluvil na TV NOVA. V pořadu 168 hodin odvysílaném dne 9. 9. 2018 na ČT 1 žalovaný znovu na adresu demonstrantů uvedl, že jsou zaplacení, a že jsou to političtí odpůrci na objednávku. Na dotaz redaktorky, zda má pro svá tvrzení nějaký důkaz, uvedl, že má vyjádření poslance Růžičky, který po protestech před sněmovnou, když na něj sprostě řvali a házeli na něj lahve, byl u toho, jak tam nějaká paní dávala instrukce, aby si uklidili ty transparenty a aby si šli pro peníze. To potvrdil také poslanec Pavel Růžička, který na svém Facebooku nazval demonstranty demokratickou žumpou a dobře placeným komparzem. Následně svá slova zmírnil

a výroky na Facebooku opravil. Dále bylo provedeno dokazování listinami a televizními záznamy, z nichž bylo zjištěno, že žalobkyni (a ostatním účastníkům demonstrací) byl poskytován poměrně široký prostor k vyjádření k výrokům žalovaného. Dále žalobkyně podrobně komentuje vývoj kauzy a svůj vztah k žalovanému na Facebookovém profilu. Dopisem ze dne 11. 2. 2019 žalobkyně vyzvala žalovaného k zaslání omluvného dopisu ve znění uvedeném v návrhu. Na tuto výzvu žalovaný (před podáním žaloby) nereagoval.

10. S poukazem na ust. § 81, § 82 odst. 1 a § 2951 odst. 2 občanského zákoníku (dále jen „o.z.“) soud I. stupně vyložil, že procesními předpoklady úspěšnosti žaloby je věcná legitimace účastníků. Proto se přednostně zabýval tím, zda je žalobkyně aktivně legitimována k podání žaloby. S ohledem na to, že žalovaný ve svých výrocích žalobkyni nejmenoval, nýbrž z přijetí úplaty za účast na demonstracích osočil skupinu demonstrantů (respektive některé z nich), zabýval se soud tím, zda újmu, která byla těmito výroky způsobena skupině demonstrantů, může žalobkyně oprávněně pociťovat jako újmu vlastní. Žalobkyně se dlouhodobě věnuje společenskému dění, pravidelně se zúčastňuje protestů proti politice vlády. Své politické názory a kolektivní akce zveřejňuje na internetu a v médiích. Výroky žalovaného tedy věcně i časově souvisí s jejími občanskými aktivitami. Negativní reakce směřovaly vůči její osobě, nařčení žalovaného musela vyvracet v rodině, na veřejnosti, byla ohrožena její důvěryhodnost. Újmu, která byla způsobena skupině demonstrantů, tedy důvodně pociťuje jako újmu vlastní. Pokud byly tyto politické aktivity veřejně dehonestovány výroky žalovaného, je žalobkyně (jedna z demonstřujících) oprávněna domáhat se ochrany svých práv touto žalobou.
11. Soud I. stupně se dále zabýval tím, zda je žalovaný ve věci pasivně legitimován, tedy zda je nositelem odpovědnosti za své výroky jako fyzická osoba. Je všeobecně známo, že žalovaný je premiérem ČR a předsedou hnutí ANO 2011, tedy veřejně činnou osobou (politikem). Jeho výroky, jsou-li proneseny v rámci daných pravomocí, je nutno přičítat právnické osobě, tedy vládě nebo politické straně. V tomto případě však soud dospěl k závěru, že předmětné výroky se netýkaly činnosti právnické osoby, nebyly výsledkem kolektivního rozhodnutí státního orgánu ani nesouvisely s výkonem pravomoci předsedy vlády. Žalovaný předmětnými výroky sledoval výlučně vlastní zájmy, prezentoval svůj osobní názor a dopustil se excesu z realizace činnosti právnické osoby. Ve sporu je tedy pasivně legitimován.
12. V dalším soud I. stupně vyložil, že předpokladem vzniku odpovědnosti za nemajetkovou újmu je 1) neoprávněný zásah (protiprávní jednání), 2) objektivní způsoblost zásahu narušit nebo ohrozit osobní práva, 3) příčinná souvislost mezi neoprávněným zásahem a porušením nebo ohrožením osobnosti. Ve sporu o ochranu osobnosti jde o řešení kolize mezi základními právy na svobodu projevu a na ochranu důstojnosti a cti jednotlivce, pokud je zásah do osobnostních práv jednotlivce výsledkem tohoto střetu. K omezení základních práv a svobod může dojít pouze v případě jejich kolize, tedy základní právo a svobodu lze omezit pouze v zájmu jiného základního práva či svobody. Jakýkoli zásah do základního práva či svobody je nutno minimalizovat. Každý zásah do jednoho z konkurujících se práv je třeba zdůvodnit, a to při uplatnění principu proporcionality. To mj. znamená, že jakýkoli zásah do svobody projevu je přípustný pouze tehdy, je-li to skutečně nezbytné, např. pokud jsou pod rouškou svobody projevu vědomě šířeny nepravdivé informace.
13. V souladu s nálezem Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 2051/14 se soud I. stupně zabýval následujícími kritérii:
14. 1) Povahou výroku, tedy zda se jedná o skutková tvrzení či hodnotící soud: Výroky žalovaného posoudil jako hodnotící soudy, tedy subjektivní názory žalovaného. Pravdivost hodnotících soudů nelze prokázat, je však nutno se zabývat tím, zda měly reálný základ, zda byly prezentovány přijatelným způsobem a zda jejich cílem nebyla dehonestace kritizované osoby. Žalovaný své výroky pronesl na základě neověřené informace poslance Růžičky, který na základě náhodně vyslechnutého rozhovoru, bez znalostí souvislostí, šíří nepravdivé informace

o zaplacených a objednaných demonstrantech. Povinností žalovaného bylo vynaložit rozumnou snahu o ověření pravdivosti těchto informací a k šíření těchto závažných obvinění přistupovat s potřebnou mírou opatrnosti. Míra opatrnosti a zdrženlivosti musí být s ohledem na výrazně slabší postavení protistrany vyšší než u rovnocenného soupeře. S přihlédnutím k tomu, že výroky nejvyšších státních představitelů požívají značné důvěry občanů, je nutno trvat na tom, aby žalovaný za pomoci svého aparátu nejprve informace ověřil a teprve poté je veřejně šířil, zvláště za situace, kdy jde o výroky natolik škodlivé, jako jsou výroky o zaplacených demonstrantech. Předmětné výroky tedy přesáhly přípustnou míru kritiky a nelze je tolerovat.

15. 2) Kdo výroky pronesl: Žalovaný je nejvyšším státním představitelem, tedy osobou veřejně činnou, která musí projevit maximální míru tolerance k projevům nesouhlasu s jeho činností. Na kritiku by měl reagovat přiměřeným způsobem (uvážlivě, kulturně a bez emocí), což se v daném případě nestalo. Žalovaný neunesl opakované veřejné protesty proti své osobě a nepravdivě obvinil demonstranty (včetně žalobkyně) z nekalých úmyslů a motivací. Pokud by byly takové výroky bez reálného základu tolerovány, mohl by žalovaný podobným způsobem dehonestovat veškeré (budoucí) občanské aktivity směřující proti jeho osobě, případně jeho vládě. Takový přístup nejvyššího státního představitele k demokratickým aktivitám je nežádoucí a znemožňuje seriózní politickou diskusi.
16. 3) O kom byly předmětné výroky proneseny: Dehonestující výroky se týkaly skupiny demonstrantů (včetně žalobkyně), která demonstrovala před Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky a Českým rozhlasem. Šlo tedy o osoby, které se dobrovolně zapojily do veřejného života a přitahují pozornost médií. Demonstranti museli předpokládat určitou negativní reakci a byli povinni ji v rozumné míře snášet. Nejsou však povinni tolerovat nepravdivou kritiku, křivá obvinění a dehonestaci svého přesvědčení.
17. 4) Proč byly výroky proneseny: Lze se domnívat, že žalovaný neunesl kritiku veřejnosti a předmětnými výroky chtěl aktivity demonstrantů zesměšnit a snížit v očích veřejnosti. Tvzení o zaplacených a objednaných demonstrantech nelze považovat za příspěvek do veřejné diskuse. Taková tvzení jakoukoli diskusi vylučují a vedou pouze k dehonestaci demonstrantů. Svoboda projevu neznamena právo lhát, případně šířit neověřené informace. Fakt, že jsou demonstrace organizované a že při nich dochází ke komunikaci s politiky, neznamena, že jsou demonstranti zaplacení a objednaní opozičními poslanci. Jde o legitimní projev nesouhlasu s politickým děním, který je žalovaný oprávněn komentovat případně kritizovat nikoli však dehonestovat.
18. Další dokazování (zejména výslech svědků) považoval soud I. stupně za nadbytečné. Ke vzniku odpovědnosti žalovaného stačí ohrožení práv žalobkyně, proto není nutné doplňovat dokazování výslechem svědků, kteří výroky žalovaného uvěřili a kteří (zejména písemnými příspěvky na sociálních sítích) na ně ve vztahu k žalobkyni negativně reagovali.
19. Žalovaný se tedy dopustil protiprávního jednání, které bylo objektivně způsobilé zasáhnout, případně ohrozit osobnostní práva žalobkyně. Žalobkyně musela opakovaně odpovídat na dotazy, zda za účast na demonstracích pobírá finanční odměny, čelit útokům na sociálních sítích, nevhodným žertům a výhrůžkám. Tím byla zasažena její čest a důstojnost. Žalobkyně sice měla možnost svůj postoj vysvětlit v médiích a na sociálních sítích, nicméně tím nemohlo dojít ke zhojení nežádoucích následků výroků žalovaného. Veřejný dopad dehonestujících výroků žalovaného, které byly proneseny opakovaně v nejsledovanějších médiích (v televizním vysílání), nelze svépomocně odčinit aktivitami žalobkyně na sociálních sítích a příležitostnými prohlášeními v médiích. Žalovaný zasáhl do přirozených práv žalobkyně a je povinen jí poskytnout přiměřené zadostiučinění. Písemnou omluvu soud považuje za odpovídající způsobené újme.
20. Podle ust. § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) přiznal soud I. stupně úspěšné žalobkyni náklady řízení, které sestávají ze soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a nákladů právního zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“) za 3 úkony po 2 500 Kč, 3 režijní paušály po 300 Kč a 21% DPH ve výši 1 764 Kč.

21. Proti tomuto rozsudku podal odvolání žalovaný a namítá, že soud I. stupně v odůvodnění rozsudku sice správně vyhodnotil napadené výroky jako hodnotící soudy, tedy subjektivní názory žalovaného, jejichž pravdivost nelze prokazovat, avšak tohoto posouzení se striktně nedrží, když zdůrazňuje, že svoboda projevu neznamená právo lhát (tj. říkat nepravdivá skutková tvrzení).
22. Žalovaný dále namítá nedostatek aktivní věcné legitimace žalobkyně s tím, že paušálním hodnocením nějaké skupiny nemohl vzniknout delikt ní závazkový vztah mezi účastníky. Pokud by soud dospěl k opačnému závěru, vznikl by takovým paušálním hodnocením bezpočet závazkových vztahů, a autor takového výroku by mohl být úspěšně žalován značným počtem osob. Mohly by se objevit stovky žalob směřujících na osoby, které se negativním způsobem vyjádří o nějaké skupině, například o voličích určité politické strany, nebo o jejích členech či podporovatelích. Autoři těchto výroků by mohli být podrobena desítkám, stovkám či řádově vyššímu počtu soudních řízení (pokud by někdo užil takový výrok ve vztahu k národu, např. by o něm tvrdil, že je národem zrádce, zbabělce apod., mohl by se dočkat i statisíců řízení). I v takových případech si lze představit, že by v důsledku kritiky určité skupiny osob byla konkrétní osoba předmětem dotazů svého okolí. To však samo o sobě není důvodem pro vznik závazku z deliktu mezi autorem výroku a osobou, která se cítí být dotčena výrokem hodnotícím určitou skupinu. Z provedeného dokazování nevyplývá, že by výroky žalovaného směřovaly na žalobkyni, a to ani nepřímo. Je z nich zřejmé, že názor žalovaného nesměřoval ke všem demonstrantům. Žalovaný uvedl, že jeho úvahy se týkají lidí, kteří „*proti mně protestují už rok a půl, demonstrovali proti mé svatbě atd.*“ Jak vyplynulo z dokazování, žalobkyně nejenže neprotestovala proti svatbě žalovaného, ale ani proti žalovanému nedemonstrovala rok a půl. Naopak v řízení vyšlo najevo, že demonstrace konaná dne 11. 7. 2018 byla první její demonstrací žalovanému.
23. Žalovaný nerozumí postupu soudu I. stupně, který před skončením dokazování vyzval žalobkyni podle ust. § 118a o.s.ř. k navržení důkazů k tvrzení, že je žalobkyně ve věci aktivně legitimována, tedy, že byla výroky žalovaného dotčena na svých osobnostních právech, a že tak utrpěla újmu. Přestože žalobkyně k této výzvě uvedla, že žádné návrhy na doplnění dokazování nemá, dospěl soud I. stupně k závěru, že žalobkyně aktivně legitimována v dané věci je.
24. Odvolatel připomněl, že předmětem žaloby byla tři sdělení žalovaného, za která se má žalovaný žalobkyni omluvit.
25. První sdělení zaznělo v pořadu Televizní noviny vysílaném dne 12. 7. 2018 na TV NOVA. Reportáž navazovala na demonstraci konanou dne 11. 7. 2018 na Malostranském náměstí, kterou svolala aktivistická skupina AUVA. Demonstranti se následně přemístili do Sněmovní ulice před Poslaneckou sněmovnu. Po skončení demonstrace se k ní veřejně vyjádřil poslanec hnutí ANO 2011 Pavel Růžička, který uvedl, že když odcházel ze sněmovny, zaslechl rozhovor skupinky rozcházejících se demonstrantů, že do auta se všichni nevejdou, ať dají transparenty vedle a ať si dojdou pro peníze k H[REDAKCE]. Na základě tohoto rozhovoru usoudil, že demonstranti za účast na protestech dostali peníze a zveřejnil na svém facebookovém profilu následující příspěvek: „*Po veřejném jednání Sněmovny stojím v 01:30 h na rohu Sněmovní a Malostranského náměstí a čekám na taxi. Demonstranti se rozcházejí, skupinka cca 6 osob nesoucí portrét Milady Horákové a dalších. Najednou ta nejstarší žena cca 30 let sdělí ostatním, Transparenty dejte do auta a do druhého si běžte k H[REDAKCE] pro peníze. Takže, Demokratická žumpo, dobře placený komparz. Největší zlo je Kalousek a ubrčení lidovci. Hodně štěstí v opozici.*“. Tento příspěvek rozpoutal veřejnou debatu o tom, jestli osoby účastníci se demonstrace k tomu nebyly něčím motivovány. Veřejně na něj reagovali někteří z demonstrantů a sdělovací prostředky se zajímaly o názory politiků. Mezi jinými se dotazovaly i žalovaného, který k dotazu TV NOVA, jestli věří slovům poslance Růžičky, přestože svá slova nemůže pan poslanec podpořit žádnými důkazy, odpověděl: „*Já jsem o tom přesvědčený. My ty lidi totiž známe. Oni protestují proti mně už rok a půl, dokonce protestovali proti mé svatbě, protestovali před zámekem v Lánech. My je známe z našich demonstrací. Pardon, demonstrací z naší kampaně, kdy vlastně nám bránili, abychom mluvili s občany. To jsou stále stejní lidé a neumím si představit, že by někdo demonstroval 16 hodin v kuse a 16 hodin v kuse řval. Jen tak, že se nudí. Takže asi nějaká motivace tam bude, já neříkám, že všichni. My některé ty lidi*

známe, protože chodí s námi už rok a půl a dělají vše proti nám. Takže si to umím představit.“ Žalovaný si neumí představit, že by na dotaz sdělovacích prostředků, které se zabývaly veřejnými výroky poslance Růžičky, odpověděl, že nemůže sdělit svůj názor (zatímco jiní politici se k této věci veřejně vyjadřovali), dokud situaci dostatečně neověří, když ani není zřejmé, jak by měl pravdivost výroků poslance Růžičky ověřovat. Navíc to nebyl žalovaný, kdo veřejnost s tvrzením poslance Růžičky seznámil. Ve své odpovědi netvrdil, že by demonstranti byli zaplacení, ale (jak správně vyhodnotil soud I. stupně) jen sdělil svůj subjektivní názor k veřejným tvrzením poslance Růžičky, že si to umí ve vztahu k některým z nich představit. Zároveň uvedl, že demonstranti mohou být motivováni i jinak (než jen svým přesvědčením), protože si neumí představit, že by někdo jen tak demonstroval 16 hodin v kuse, jakož ani to, že by někdo demonstroval proti jeho svatbě. Takový názor žalovaného lze stěží označit za netolerovatelný v demokratické společnosti.

26. Ani další sdělení, za které požaduje žalobkyně omluvu (tj. pro pořad 168 hodin vysílaný dne 9. 9. 2018), neobsahuje tvrzení žalovaného, že by demonstranti byli zaplacení, v tomto případě dospěl soud I. stupně k nesprávnému skutkovému zjištění. Jediná sdělení žalovaného, která byla pro uvedený pořad určena, a která v něm zazněla, byla tato: *„Já mám na to vyjádření veterána Růžičky, který po těch protestech před sněmovnou, když na mě sprostě řvali a házeli na mě láhve, tak byl u tobo, jak tam nějaká paní dávala instrukce, aby si uklidili ty transparenty. Aby si šli pro peníze.“* A dále: *„Jako dost divné, že někdo 15 hodin demonstuje. Jsou to stále stejní lidi. To stačí se podívat na fotky. Kteří stále demonstují proti mojí svatbě, proti meetingům, proti tomu, že jsem se narodil. Takže, děkuji. Na shledanou.“* Pokud v pořadu zazněla i jiná sdělení žalovaného, jednalo se o sestříhané dřívější výroky, ty však nejsou předmětem sporu, ani předmětem požadované omluvy. Žalovaný tak pro pořad 168 hodin, pro reportáž, která byla vyvolána reakcí demonstrantů (mj. i žalobkyní), pouze na dotaz reportérů sdělil, z čeho vycházel, když v minulosti užil předmětný hodnotící soud. I v tomto případě je absurdní hovořit o protiprávnosti odpovědi, kterou žalovaný na dotaz reportérů pouze odůvodňoval svůj dříve prezentovaný výrok.
27. Poslední sdělení, za které žalobkyně požaduje písemnou omluvu, zaznělo v pořadu Duel Jaromíra Soukupa na TV Barrandov, vysílaném dne 30. 8. 2018, a to v návaznosti na událost z 21. 8. 2018 před Českým rozhlasem, kde se při pietní vzpomínce k uctění památky obětem okupace z roku 1968 konal protest skupiny osob, která vypískala žalovaného a předsedu Poslanecké sněmovny PČR pana Vondráčka (poslance za hnutí ANO). Žalovaný k dotazům redaktora mj. uvedl: *„...To byla demonstrace ne proti nějakému režimu, to byla demonstrace proti Babišovi a proti hnutí ANO a stále to jsou stejní demonstranti (J. Soukup: ale vždyť přece víte, proč to tak je) ...já nevím proč... (J. Soukup:...) ...na základě vylhaných... (J. Soukup: protože to jsou vaši političtí odpůrci) ...nejsem, to jsou lidi, kteří jsou zaplacení, jsou na to již různé události (J. Soukup: já si to nemyslím) já si to myslím (J. Soukup: dokonce si myslím, že ti lidé mají právo protestovat) však necht' protestují, to je v pořádku, mně to nevadí, já jsem s tím v pohodě (J. Soukup: já si nemyslím, že jsou zaplacení, ale budiž, možná máte lepší informace) já myslím, že po demonstraci před sněmovnou (J. Soukup: tak dobře, tak poslední...), kde na mě házeli láhve, tak tam byl nějaký důkaz, že si šli pro peníze. A teď na jednom serveru... (J. Soukup:....) ...nechte mě chvíli mluvit (J. Soukup: a můžeme spolu diskutovat nebo...) Tak mě nechte říct alespoň tři věty, jo? Byl zážnam na Novinkách, kde jedna dáma říká tomu klukovi ‚málo řveš, příště musíš řvat víc‘ (J. Soukup: A co by měla říkat?) Tak je jasné, že to bylo organizované, vždyť se podívejte na fotografie (J. Soukup: A to je špatně?) To je v pohodě. Já vám jen říkám, že to jsou političtí odpůrci na objednávku, a pokud 15 hodin řvali před sněmovnou, a potom samozřejmě moji političtí odpůrci přerušili schůzi a řekli ‚Necht' Babiš jde ven‘, tak jsem šel ven a potom začali házet na mě láhve, takže to jsou lidi, kteří mají svůj úkol protestovat a já to tak беру a já s tím umím žít, mně to nevadí...“* Z uvedeného přepisu rozhovoru (z něhož soud I. stupně převzal do odůvodnění rozsudku pouze část) je zřejmé, že žalovaný byl panem Soukupem neustále přerušován, a takto je nutné k projevu žalovaného přistupovat. Žalovaný hodnotil určité skutečnosti tak, že si myslí, že někteří demonstranti mohli být zaplacení, když si myslí, že po demonstraci před sněmovnou tam byl nějaký důkaz, že si šli pro peníze. Žalovaný tak v této debatě, v níž byl neustále přerušován, a tedy neměl dostatečný čas

na své reakce, sdělil svůj názor, když výslovně uvedl, že si to myslí. Zároveň i ve vztahu k tvrzení poslance Růžičky, z něhož vycházel, uvedl žalovaný, že si pouze myslí, že zde byl takový důkaz. Takto formulovaný názor nelze označit za protiprávní. Navíc se jedná o sdělení, za která žalobkyně ani omluvu nepožaduje. Omluvu požaduje pouze za výrok, že žalovaný považuje demonstranty za „politické odpůrce na objednávku“. I v tomto případě se jedná o subjektivní názor žalovaného, jehož výklad však nelze zúžit tak, že by se mělo jednat o zaplacené demonstranty. Toto hodnocení demonstrantů navazuje na to, že demonstrace nejsou spontánní akcí, na niž se lidé nezávisle na sobě sejdou, ale jedná se o dobře organizované akce. Přestože je žalovaný přesvědčen, že takto obecné hodnocení demonstrantů nemůže být způsobilé zasáhnout do osobnostních práv jednotlivého účastníka demonstrace, označil v řízení důkazní prostředky, z nichž vyplývá organizovanost demonstrací, jakož i jejich podpora ze strany politických protivníků žalovaného. Z nich vyplývá například svolání demonstrace před Českým rozhlasem na den 21. 8. 2018, s tím, že svolavatelé zároveň vyzvali, aby byl žalovaný v rámci piety vypískán, což se i stalo. Dále byly založeny listiny, z nichž vyplývá, že účastníci demonstrací jsou svolavateli vyzývání, ať seženou další lidi, aby se sešel významný počet demonstrantů (viz výzva Milionu Chvílek z.s., aby každý přivedl další tři lidi). Žalovaný k tomu dokonce předložil pozvánku na demonstraci, na které byly jejím účastníkům přislíbeny a následně rozdávány deštníky (600 kusů) s českou vlajkou. Z audiovizuálního záznamu obsahujícího rozhovor s předsedou spolku Milion Chvílek, z.s. M. [REDAKCE] M. [REDAKCE] vyplývá, že pořadatelé demonstrací vynakládají nemalé prostředky na jejich propagaci a že někteří z organizátorů jsou za svoji činnost placeni. Žalovaný dále k důkazu označil článek z internetového portálu Novinky.cz, z něhož vyplývá účast politických odpůrců žalovaného na demonstraci konané dne 11. 7. 2018, kdy se na podiu vystřídali mj. šéfové poslanců TOP 09 a STAN Miroslav Kalousek a Jan Farský, členové TOP 09 poslanci Karel Schwarzenberg, Helena Langšádlová a předseda strany Jiří Pospíšil, předseda STAN Vít Rakušan nebo poslankyně za ODS Miroslava Němcová či poslanec za KDU-ČSL pan Čížinský. Zatímco tito politici dostali na demonstraci prostor k projevu, žalovaný byl při snaze mluvit s demonstranty „odměněn“ pískotem a plastovými láhvemi, které na něj byly hozeny. Žalovaný tak ani výrokem o „politických odpůrcích na objednávku“ nemohl zasáhnout do osobnostních práv žalobkyně.

28. I přesto, že žaloba je nedůvodná již s ohledem na shora uvedené, je nutné se podle odvolatele zabývat i reakcí žalobkyně. Ta se opakovaně veřejně vyjádřila, že jí žádná úplata za účast na demonstracích poskytnuta nebyla, a to nejen na sociálních sítích, ale i prostřednictvím sdělovacích prostředků. Dokonce k tomuto tématu dostala prostor i v České televizi, který náležitě využila. Žalobkyně tak měla možnost, a tuto využila, reagovat na kritiku žalovaného (která se navíc nevztahovala k její osobě). Pro Forum24.cz se na dotaz, jak často se setkává s negativními reakcemi, vyjádřila následovně: *„Po zveřejnění červencového dopisu na facebooku jsem dostávala negativní zprávy od Babišových příznivců. Vesměs se uchýlovali k nařčení, že jsem Kalouskem placená aktivistka. Těchto reakcí bylo ale cca 25-30, víc ne. Naopak pochvalných zpráv a komentářů od i naprosto neznámých lidí jsem dostávala dnes a denně skutečně stovky. Sama jsem byla překvapena obrovským zájmem, jaký můj dopis premiérovi sklidil a skutečně neuvěřitelnou podporou ze strany lidí, kteří na demonstraci 11. 7. ve Sněmovní ulici byli, ale i od těch, kteří tam sice nebyli, ale přesto mi děkovali za odvalu, že jsem panu premiérovi otevřeně napsala to, co si myslí většina z nich. Hlavním problémem, se kterým jsem se ale setkávala, byl fakt, že se mne v období po vyjádření pana Babiše v televizi Nova, lidé zcela vážně ptali: „A kolik jste za to dostávali?“ Prostě to řekl druhý nejvyšší ústavní činitel v televizi, takže to většina národa považovala za naprosto zřejmý fakt! Naštěstí díky medializaci mého dopisu a celkově mému neustálému opakování toho, že premiér v tomto případě lže, tak se začalo povědomí nezájímavých lidí trochu měnit a teď už dostávám spíše otázku: „A skutečně za to nic neberete?“ Takže tímto velmi děkuji všem médiím, která se o můj boj s premiérem zajímají, protože to má jednoznačně pozitivní dopad na veřejné mínění.“*
29. Z veřejných vyjádření žalobkyně je podle odvolatele zřejmé, že účelem žaloby nebylo odčinit žalobkyní tvrzený zásah do jejích osobnostních práv, ale zajistit omluvu demonstrantům. To

vyplývá i z příspěvků žalobkyně na sociálních sítích, které byly k důkazu provedeny, a ve kterých žalobkyně mj. uvádí: „slibuji, že se budu snažit to dotáhnout až do konce a jméno všech demonstrujících ze dne 11. 7. očistit“, „snažím se slib dodržet“, „donutím Babiše k omluvě demonstrantům“, „můj slib splněn – žaloba na Babiše podána“, „moji milí spolubojovníci, tak jsme se konečně dočkali...proběhne soud o očistění jména demonstrantů“, „moc děkuji za podporu a každopádně omluva mně bude omluvou vám všem“, „udělala jsem to za všechny ostatní ráda“, „když jsem před rokem viděla, jaký ohlas a podporu ten můj dopis mezi lidmi získal, tak jsem věděla hned, že kvůli každému z nich to prostě musím dotáhnout o konce“. Obdobně se žalobkyně vyjádřila i pro Forum24.cz, kdy uvedla: „Věřím, že se pan premiér jednoho krásného dne bude muset demonstrantům omluvit. Možná to bude trvat dlouho, ale věřte mi, že z těch dotčených lidí na to nikdo nezapomene a omluvu si každý z nich vychutná třeba i po letech.“. Odvolatel dále upozorňuje, že se žalobkyně ve veřejném prostoru vůči žalovanému ostře vymezuje, a to i způsobem, který nelze označit jinak než jako vulgární. Opakovaně se nechala vyfotit v tričku s nápisem „Babitch“ (pojem „bitch“ je překládán z anglického jazyka jako děvka). Tyto fotografie šíří prostřednictvím sociálních sítí. Žalovaný se také podivuje, proč se žalobkyně neohradila proti výročkům poslance Růžičky, ale žalobu podává na žalovaného, který pouze tyto výroky komentoval.

30. Pokud žalobkyně v žalobě argumentovala nálezem Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 453/03, odvolatel připomíná, že tímto nálezem argumentovali i někteří advokáti v pořadí 168 hodin, kteří se bez znalosti věci k danému tématu vyjadřovali. Byť soud I. stupně v odůvodnění rozsudku tento náleze nezmiňuje, jeho závěry se minimálně nechal inspirovat. Věc posuzovaná v uvedeném nálezě se týkala situace, kdy ředitel společnosti ČEZ, a.s. v neformálním rozhovoru sdělil informaci (veřejnosti neznámou) tehdejšímu předsedovi vlády, který ji následně veřejnosti sdělil jako fakt (skutkové tvrzení) a navíc posunul její vyznění, když obvinil konkrétního novináře z korupčního jednání. Tento skutkový stav se od posuzované věci odlišuje. Jednak zde nedošlo k výroku, který by směřoval na žalobkyni, a jednak (jak správně vyhodnotil soud I. stupně) se v případě výroků žalovaného jedná o hodnotící soudy, zatímco ve věci posuzované Ústavním soudem se jednalo o skutková tvrzení, jejichž pravdivost měla být před jejich sdělením veřejnosti prověřena. Zatímco v případě posuzovaném Ústavním soudem byl tehdejší předseda vlády tou osobou, která dané tvrzení zpřístupnila veřejnosti (ředitel společnosti ČEZ, a.s. nepředpokládal, že tato informace bude zveřejněna, navíc ji ČEZ, a.s. následně popřela), byl výrok poslance Růžičky předmětem veřejné debaty dávno před tím, než k němu žalovaný prezentoval svůj názor. Na posuzovanou věc navíc nelze aplikovat judikaturu vztahující se k oprávněnosti skutkových tvrzení, která jsou přebírána od třetích osob a následně zveřejňována, ale je nutno vycházet z konstantní judikatury vztahující se k hodnotícím soudům, které zaznívají v debatě o věcech veřejných. V tomto případě dokonce v politické debatě, když názorům zaznívajícím v takových debatách poskytuje Ústavní soud ČR i Evropský soud pro lidská práva velmi silnou ochranu (srov. náleze sp. zn. II. ÚS 2051/14). V nálezě sp. zn. IV. ÚS 1511/13 ze dne 20. 5. 2014 (v odst. 42) Ústavní soud konstatoval, že „*veřejná debata o veřejných věcech by měla podléhat, pokud jde o subjektivní názory v ní prezentované, pouze minimální míře zásahů ze strany veřejné moci (soudů). Je věcí příjemců informací (čtenářů, diváků), aby si o aktérech veřejné diskuse sami učinili obrázek, a to jak na základě formy, tak obsahu jimi prezentovaných názorů. Je-li kritizovanou osobou osoba veřejně činná, je minimalizace zásahů veřejné moci do svobodné debaty zdůvodněna též snazším přístupem veřejně činných osob do médií, než je tomu u osob soukromých, tedy také snazší možností na jakoukoliv kritiku reagovat ... Výjimečná ingerence veřejné moci (tedy soudů v řízení na ochranu osobnosti) pak bude namíste pouze při zjevně excesivní formě prezentace názorů, typicky u vulgárních projevů. I zde je však vždy nutno hodnotit celkový kontext projevu.*“ Ústavní soud dále k hodnotícím soudům učiněným v politické debatě zaujal následující závěr: „*Obecně přitom platí, že i nadnesené a přehánějící názory, a to dokonce i názory někoho urážející, jsou-li proneseny ve veřejné či politické debatě, jsou názory zásadně ústavně chráněnými.*“ (srov. náleze Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 577/13 ze dne 23. 6. 2015 bod 36). K obdobnému dospěl i Evropský soud pro lidská práva, který např. v rozsudku Ceylan proti Turecku dále připomněl, že „*je zde málo prostoru podle čl. 10 odst. 2 Úmluvy pro omezení politického projevu nebo debaty o věcech veřejného zájmu.*“.

31. I pokud by odvolací soud dospěl k závěru, že žalobkyně byla ve věci aktivně legitimována, je podle odvolatele nutné rozlišovat, jestli výrok směřuje na jednotlivce či na skupinu. V případě, že výrok směřuje na skupinu, muselo by se jednat o řádově intenzivnější zásah (spíše ve formě nepravdivého skutkového tvrzení, než jen názoru), než v případě, kdyby byl adresátem výroku jednotlivce. Ze shora uvedeného je zřejmé, že se nejednalo o difamující skutkové tvrzení, ale pouze o sdělení názoru žalovaného k výrokům poslance Růžičky, které se již před tím (tedy bez jakékoliv součinnosti žalovaného) staly součástí veřejné debaty. V takovém případě je nutné zohlednit i jednání žalobkyně, která nejenže se vymezila proti těmto výrokům (a tím si zjedнала případnou nápravu), ale zároveň vystupuje ve vztahu k žalovanému způsobem, který není zcela standardní. Je pak otázkou, jestli případné negativní reakce, které žalobkyně popisovala, nemohou být vyvolány její aktivitou, o které informuje veřejnost na sociálních sítích a ve sdělovacích prostředcích. Ostatně sama žalobkyně potvrdila, že negativní reakce zaznamenala zejména v návaznosti na dopis žalovanému, který zveřejnila dne 13. 7. 2018.
32. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně tak, že se žaloba zamítá.
33. Podle vyjádření žalobkyně k odvolání věcná legitimace představuje hmotněprávní vztah účastníka k projednávané věci, tj. k předmětu řízení. Předmětem tohoto řízení jsou výroky žalovaného, předsedy vlády a současně předsedy hnutí ANO 2011, uvedené pro TV NOVA, v pořadu 168 hodin odvysílaném dne 9. 9. 2018 v programu České televize a v pořadu Duel Jaromíra Soukupa v programu TV Barrandov odvysílaném dne 30. 8. 2018. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, žalovaný silně zasáhl do osobnostních práv žalobkyně, když opakovaně veřejně označil demonstranty, resp. žalobkyni, za zaplacené, na objednávku, v důsledku čehož byla žalobkyně několikrát ze strany široké veřejnosti nazývána „Kalouskovou placenou děvkou“, osočena, že je podplacena Evropskou unií či panem S [REDAKCE], či že na demonstrace chodí z důvodu, aby si zajistila „slušný vedlejší příjem“, apod. Žalobkyně již před soudem I. stupně uvedla, že demonstrací se účastní z toho důvodu, aby vyjádřila pokojně svůj nesouhlas se současnou politickou situací, nikoliv z toho důvodu, že by jí někdo za účast na demonstraci zaplatil. Hmotně právní vztah žalobkyně a žalovaného k dané věci na základě ust. § 81 a § 82 o.z. byl tak zcela jistě založen, jelikož zde existuje neoprávněný zásah v podobě lživých výroků pronesených žalovaným, jenž byl objektivně způsobilý narušit osobní práva žalobkyně, a nelze pominout ani příčinnou souvislost mezi výroky žalovaného a zásahem do cti a důstojnosti žalobkyně. Žalovaný zakládá údajný nedostatek aktivní věcné legitimace žalobkyně na tvrzení, že nevznikl delikt ní závazkový vztah, jelikož autor takového výroku by pak mohl být žalován značným počtem osob, a že výrok byl pronesen proti určité skupině osob, nikoliv přímo proti žalobkyni. K prvnímu argumentu žalobkyně uvádí, že nepopírá, že žalovaný by mohl být žalován značným počtem osob v důsledku pronesení lživých informací vůči demonstrantům, ale nepovažuje to za legitimní důvod k odeprání jejího práva na soudní ochranu. Žalobkyně bezpochybně byla zasažena tvrzením žalovaného, že demonstranti jsou zaplacení, na své cti a důstojnosti a zároveň došlo ke snížení její vážnosti ve společnosti, když byla ze strany společnosti i blízkého okolí několikrát tázána, kolik za demonstrace „bere“. K druhému argumentu žalobkyně poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 5. 2002, sp. zn. 28 Cdo 416/2002, podle něhož „*Neoprávněným zásahem může být porušeno právo na ochranu osobnosti více občanů a potom všichni současně nebo kterýkoliv z nich mají právo se obrátit se svými žalobami na soud.*“ (shodně i usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 6. 6. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3488/2017). Žalobkyně upozorňuje, že podmínkou identifikace s určitou skupinou není přímo členství v ní, avšak postačí pocit sounáležitosti. Žalovanému je nutné dát za pravdu, že jeho výroky směřovaly proti obecně vymezené skupině, avšak vzhledem k tomu, že k této skupině se žalobkyně cítí být příslušná, jelikož se dané demonstrace zúčastnila a posuzovanými výroky byla zasažena, nelze jí upřít, že došlo k zásahu do jejího práva chráněného čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Demonstranti, jež se shromáždili na Malostranském náměstí v Praze dne 11. 7. 2018, vytvořili dav skládající se z individuálních osob, jež spojoval společný cíl, zejména vyjádřit nespokojenost s politickou situací v ČR. Každý

jednotlivec účastníci se demonstrace dne 11. 7. 2018 byl tak výroky žalovaného zasažen jinou měrou a s jinými důsledky. Bylo-li tedy neoprávněným zásahem v podobě výroků žalovaného neoprávněně zasaženo do osobnostního práva více osob zároveň, má každá z nich nezávisle na druhé právo uplatnit osobnostní ochranu svých základních práv s ohledem na individuální skutkové okolnosti. Lze shrnout, že výroky vymezené obecně, resp. směřované proti určité skupině osob (v daném případě proti účastníkům demonstrace), jsou již z povahy věci směřovány i proti jednotlivcům, neboť ti, resp. pouze ti, jsou jejím vlastním obsahem (nálezn Ústavního soudu ČR ze dne 13. 1. 2010, sp. zn. II. ÚS 1174/09). Fakt, že posuzované výroky jsou bez individualizace konkrétních osob, nezakládá nedostatek věcné legitimace žalobkyně.

34. K argumentaci žalovaného, že pouze sděloval informace získané od poslance Růžičky a že si neumí představit, že by na dotaz médií uvedl, že nemůže sdělit svůj názor, dokud situaci neověří, žalobkyně uvádí, že právě takové jednání by se od předsedy vlády ČR jakožto ústavního činitele v dané situaci očekávalo. Žalovaný nepodnikl absolutně žádné kroky k ověření pravdivosti výroků poslance Růžičky, resp. neučinil ani jediný pokus o zjištění objektivních skutečností. Takto nelze ospravedlňovat šíření dezinformací, opakovaně a celorepublikově odvysílaných v hromadném sdělovacím prostředku, i přes předchozí upozornění na absenci pravdivého základu (viz otevřený dopis adresovaný žalobkyní žalovanému ze dne 16. 7. 2018). Lze také uzavřít, že výroky pronesené předsedou vlády, resp. ústavním činitelem vzešlým ze svobodných voleb, jemuž byla svěřena důvěra občanů, je zcela důvodné a pravděpodobné z pohledu občana s rozumem průměrného člověka, i přes to že jsou tyto informace difamační, pokládat za pravdivé. V tomto případě a ve světle dosavadní judikatury (Ústavní soud ČR v nálezu sp. zn. I. ÚS 453/03 ze dne 11. 11. 2005 odepřel ochranu sdělování vědomě nepravdivých informací, neboť „*chce-li kdokoliv zveřejnit o jiné osobě informaci difamačního charakteru, nelze jeho počínání považovat za rozumné či legitimní, pokud neprokáže, že měl rozumné důvody pro spoléhání se na pravdivost difamační informace, kterou šířil, a dále pokud prokáže, že podnikl řádné dostupné kroky k ověření pravdivosti takové informace, a to v míře a intenzitě, v níž mu bylo ověření informace přístupné, a konečně, pokud sám neměl důvod nevěřit, že difamační informace je nepravdivá. Zveřejnění takové informace nelze považovat za rozumné i tehdy, pokud si šířitel informace neověří její pravdivost dotazem u osoby, které se informace týká a nezveřejní i její stanovisko, s výjimkou nemožnosti takového postupu anebo tam, kde to zjevně nebylo nutné.*“; rozsudek Nejvyšší soud ČR ze dne 7. 5. 2002, sp. zn. 28 Cdo 662/2002: „*Pro úspěšné uplatnění práva na ochranu osobnosti není vyžadováno vyvolání konkrétních následků zásahu proti tomuto chráněnému statku, ale postačí, že zásah byl objektivně způsobilý narušit nebo alespoň ohrozit práva chráněná ustanovením občanského zákoníku*“) se tak nelze spokojit s argumentací žalovaného, že to byl poslanec Růžička, jenž rozpoutal veřejnou debatu o tom, jestli osoby účastníci se demonstrace brali za své jednání odměnu, jelikož to byl právě žalovaný, jenž tuto difamační informaci dále šířil.
35. Žalobkyně je přesvědčena, že posuzované výroky jsou skutková tvrzení, tedy nepravdivá tvrzení sloužící pouze k osočení žalobkyně a takové jednání je za hranou povinné tolerance ústavně chráněné svobody slova. Nepravdivá skutková tvrzení doprovázená kritickými hodnotícími soudy, zaměřenými přímo na morální profil žalobkyně, nemohou být chráněna svobodou projevu. Sama žalobkyně žádnou příčinu ke kritice tohoto typu nezavdala, nevyprovokovala a především nepravdivá tvrzení aktivně a věcnými argumenty vyvracela.
36. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně potvrdil.
37. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 o.s.ř.), přezkoumal v napadeném rozsahu rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo, podle ust. § 212, § 212a odst. 1, 3, 5 o.s.ř. Přitom v souladu s ust. § 213 odst. 4 o.s.ř. doplnil dokazování přehráním audiovizuálních záznamů, a to na DVD poskytnutém TV Nova, s.r.o. obsahujícím Televizní noviny vysílané na TV Nova dne 12. 7. 2018, DVD poskytnutém Českou televizí obsahujícím reportáž „Podvratné živly“ odvysílanou v pořadu 168 hodin dne 9. 9. 2018 a na ČT a flash discu poskytnutém Barrandov Televizní Studio a.s.

obsahujícím záznam rozhovoru s Ing. Andrejem Babišem odvysílaného dne 30. 8. 2018 v pořadu Duel Jaromíra Soukupa, a učinil z nich vlastní skutková zjištění:

38. V části Televizních novin vysílaných na TV Nova dne 12. 7. 2018 týkající se demonstrace proti druhé vládě Andreje Babiše konané předchozího dne večer moderátorka uvedla, že podle poslance hnutí ANO Pavla Růžičky byli protestující zaplacení. Uvedený poslanec tvrdí, že byl svědkem toho, jak nějaká žena říká lidem, kam si mají jít pro peníze a že demonstranty si měly objednat opoziční strany. Ty to ale považují za absurdní. Následuje rozhovor reportéra s poslancem Pavlem Růžičkou, kdy na dotaz reportéra jmenovaný poslanec uvedl mj., že když se po jednání sněmovny převlékl do formálního oblečení, před sněmovnou ještě byli demonstranti, a za ním byla skupinka 6ti až 8mi lidí, nesli transparenty a zaslechl, jak říkají, že do auta se všichni nevejdou, ať transparenty dají vedle a ať si dojdou pro peníze k H[REDAKCE]. Na další dotaz reportéra, zda pouze na základě toho je přesvědčen, že šlo o peníze za účast na demonstraci, odpověděl poslanec Růžička, že z té dané situace vychází, že ano, důkaz proto nemá, ale říká to, co slyšel. Poté byl zobrazen příspěvek poslance Růžičky na jeho facebookovém profilu: „*Po veřejném jednání Sněmovny stojím v 01:30h na rohu Sněmovní a Malostranského náměstí a čekám na taxi. Demonstranti se rozcházejí, skupinka cca 6 osob nesoucí portrét Milady Horákové a dalších. Najednou ta nejstarší žena cca 30 let sdělí ostatním ‚Transparenty dejte do auta a do druhého si běžte k H[REDAKCE] pro peníze‘. Takže, Demokratická žumpo, dobře placený komparz. Největší zlo je Kalousek a ubřezení lidovci. Hodně štěstí v opozici.*“ K výroku poslance Růžičky se poté vyjadřovali politici Miroslav Kalousek (TOP 09), Petr Gazdík (STAN), Pavel Bělohrádek (KDU ČSL) a Mikuláš Ferjenčík (PIRÁTI) a nakonec, k přímé výzvě moderátora, i žalovaný, který na jeho otázku, zda věří slovům poslance Růžičky, přestože svá slova nemůže pan poslanec podpořit žádnými důkazy, odpověděl: „*Tak já jsem o tom přesvědčený. My ty lidi totiž známe. Oni protestují proti mně už rok a půl, dokonce protestovali proti mojí svatbě, protestovali před zámkem v Lánech. My je známe z našich demonstrací. Demonstrací, pardon, z naší kampaně, kdy vlastně nám bránili, abysme mluvili s občany. To jsou stále stejní lidé a neumím si představit, že by někdo demonstroval 16 hodin v kuse a 16 hodin v kuse řval, jen tak, že se nudí. Takže asi nějaká motivace tam bude, já neříkám, že všichni. My některé ty lidi známe, protože chodí s námi už rok a půl a dělají vše proti nám. Takže umím si to představit.*“
39. První blok pořadu Duel Jaromíra Soukupa odvysílaného dne 30. 8. 2018 na TV Barrandov, jehož hostem byl žalovaný, se týkal pietního aktu konaného dne 21. 8. 2018 před Českým rozhlasem k výročí okupace Československa. Moderátor (Jaromír Soukup) v úvodu připomenul, že žalovaný byl z této akce vypískán, což hodnotil jako hulvátství. Následně zkritizoval projev žalovaného na této akci, k čemuž se žalovaný vyjádřil, a moderátor označil reakci účastníků akce jako nevhodnou, s tím, že došlo ke zneužití této akce k vyjádření názoru na současnou politickou situaci. Následně účastníci debaty diskutovali o roce 1968, zda došlo k selhání tehdejších politiků či nikoliv, zda měla být zapojena armáda, apod. V této souvislosti žalovaný zhodnotil jako projev současné demokracie i to, že na této akci, kam přišel jako předseda vlády, na něho lidé křičeli, plivali a házeli plastovými lahvemi. Po 11ti minutách se debatující dostali k současné politické situaci: „J. Soukup: *Mimo jiné, vy jste od jedné skupiny tedy schytl své, já vás za to nelituji, víte, já vás za to nelituji.* A. Babiš: *Ale mně to nevadí jako, to je stále stejná skupina* (J. Soukup: ale mají na to právo), *ano, která projevila* (J. Soukup: ... ale ty lidi ...), *ano, ale počkejte, nechte mě chvíli mluvit, stále mluvíte vy* (J. Soukup: ...). *Ta skupina se tvářila, že přišla protestovat proti komunistům. Já nejsem komunista. A to je zajímavé, že předseda senátu, který byl v komunistické straně podstatně déle než já, tak tomu tleskali. A chudák Vondráček, předseda sněmovny, který ještě nebyl na světě, 1968, a který nebyl nikdy ani v žádné straně, tak na toho pískali. To byla demonstrace ne proti nějakému režimu, to byla demonstrace proti Babišovi a proti hnutí ANO a stále to jsou stejní demonstranti* (J. Soukup: ale vždyť přece víte proč to tak je) *...ne, já nevím, proč...* (J. Soukup:...) *...na základě vyhlášených...* (J. Soukup: protože to jsou vaši političtí odpůrci) *...nejdou, to jsou lidi, kteří jsou zaplacení, jsou na to již různé události* (J. Soukup: já si to nemyslím), *já si to myslím* (J. Soukup: dokonce si myslím, že ti lidé mají právo protestovat) *však nechť protestují, to je v pořádku, mně to nevadí, já jsem s tím v pohodě* (J. Soukup: já si nemyslím, že jsou zaplacení, ale budiž,

možná máte lepší informace) *já myslím, že po demonstraci před sněmovnou* (J. Soukup: tak dobře, tak poslední...), *kde na mě házeli láhve, tak tam byl nějaký důkaz, že si šli pro peníze. A teď na jednom serveru...* (J. Soukup:...), *...nechte mě chvíli mluvit, panebože...* (J. Soukup: a můžeme spolu diskutovat nebo je to vaše one man show) *Tak mě nechte říct alespoň tři věty, jo? Byl záznam na Novinkách, kde jedna dáma říká tomu klukovi, málo rveš, příště musíš rvát víc* (J. Soukup: A co by měla říkat?) *Tak je jasné, že to bylo organizované, vždyť se podívejte na fotografie* (J. Soukup: A to je špatně?) *Ale jo, to je v pohodě. Já vám jen říkám, že to jsou političtí odpůrci na objednávku, a pokud 15 hodin řvali před sněmovnou, a potom samozřejmě moji političtí odpůrci přerušili schůzi a řekli, 'Necht' Babiš jde ven', no tak jsem šel ven a potom začali házet na mě láhve, takže to jsou lidi, kteří mají svůj úkol protestovat a já to tak беру a já s tím umím žít, mně to nevadí...*“

40. Reportáž „Podvratné živly“ odvysílaná v pořadu 168 hodin dne 9. 9. 2018 a na ČT, trvající 8:31 minut, byla sestavená ze záběrů z různých akcí konaných proti žalovanému (demonstrace v Berlíně, před Českým rozhlasem dne 21. 8. 2018, na Malostranském náměstí dne 11. 7. 2018), byly zde použity i ukázky z Televizních novin vysílaných na TV Nova dne 12. 7. 2018 a z pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaného dne 30. 8. 2018 na TV Barrandov, zazněla vyjádření několika demonstrantů včetně žalované, poslance Pavla Růžičky i několika právníků. Ve 2. minutě reportáže po úvodní větě reportérky: „Zeptali jsme se proto, jaký má předseda vlády pro svoje tvrzení důkaz“ byl zobrazen žalovaný, který uvedl: „Já mám na to vyjádření veterána Růžičky, který po těch protestech před sněmovnou, když na mě sprostě řvali a házeli na mě láhve, tak byl u toho, jak tam nějaká paní dávala instrukce, aby si uklidili ty transparenty. Aby si šli pro peníze.“ V dalším průběhu reportáže bylo akcentováno, že žalovaná chystá žalobu na žalovaného, již se obrátila na právníka, a že se k žalobě chtějí připojit na 3 stovky lidí, což jedna z oslovených demonstrantek potvrdila. Reportáž byla ukončena konstatováním reportérky, že se žalovaný bude s demonstranty potkávat dál, zřejmě i u soudu, a po jí vyřčené otázce „Má krom tvrzení poslance Růžičky ještě nějaký důkaz?“ záběrem na žalovaného pronášejícího: „Jako dost divné, že někdo 15 hodin demonstruje. Jsou to stále stejní lidi. To stačí se podívat na fotky. Kterí stále demonstrují proti mojí svatbě, proti meetingům, proti tomu, že jsem se narodil. Takže, děkuji. Na shledanou.“
41. V dalším vychází odvolací soud při svých skutkových závěrech z výsledků dokazování soudu I. stupně a pro stručnost na ně odkazuje.
42. Soud I. stupně na posuzovanou věc správně aplikoval občanský zákoník č. 89/2012 Sb., účinný od 1. 1. 2014 (dále jen „o.z.“), neboť k posuzované výroky byly proneseny za jeho účinnosti ve dnech 12. 7. 2018, 30. 8. 2018 a 9. 9. 2018.
43. Podle ust. § 81 odst. 1 o.z. chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého.
44. Podle ust. § 81 odst. 2 o.z. ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
45. Podle ust. § 2951 odst. 2 o.z. nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmou.
46. Ke vzniku občanskoprávních sankcí za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnosti fyzické osoby musí být jako předpoklad odpovědnosti splněna podmínka existence zásahu objektivně způsobitelného vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení, nebo jen ohrožení osobnosti fyzické osoby v její fyzické a morální integritě. Tento zásah musí být neoprávněný (protiprávní) a musí být zjištěna existence příčinné souvislosti mezi takovým zásahem a neoprávněností (protiprávností) zásahu. Neoprávněným zásahem je zásah do osobnosti fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem, tj. s právním řádem. Vlastní zásah je nutno hodnotit vždy objektivně s přihlédnutím ke konkrétní situaci, za které

k neoprávněnému zásahu došlo (tzv. konkrétní uplatnění objektivního kritéria), jakož i k osobě postižené fyzické osoby (tzv. diferencované uplatnění objektivního kritéria). Uplatnění konkrétního a diferencovaného objektivního hodnocení znamená, že o snížení důstojnosti postižené fyzické osoby či její vážnosti ve společnosti ve značné míře půjde pouze tam, kde za konkrétní situace, ze které k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo, jakož i s přihlédnutím k dotčené fyzické osobě, lze spolehlivě dovodit, že by nastalou nemajetkovou újmu vzhledem k intenzitě a trvání nepříznivého následku spočívajícího ve snížení její důstojnosti či vážnosti ve společnosti, pocítovala jako závažnou zpravidla každá fyzická osoba nacházející se na místě a v postavení postižené fyzické osoby.

47. Pokud jde o střet mezi dvěma základními právy, právem na ochranu osobnosti a právem na svobodu projevu, je třeba akcentovat, že svobodě projevu je v demokratické společnosti tradičně poskytován velmi vysoký stupeň ochrany, především tehdy, jde-li o projevy týkající se záležitostí veřejného zájmu. Ústavní soud v nálezu ze dne 11. 11. 2005 sp. zn. I. ÚS 453/03 vyložil, že svoboda projevu představuje jeden z konstitutivních znaků demokratické pluralitní společnosti, v níž je každému dovoleno vyjadřovat se k věcem veřejným a vynášet o nich hodnotící soudy. V nálezu ze dne 23. 6. 2015 sp. zn. II. ÚS 577/13 pak vyjádřil, že respektování svobody projevu vytváří prostor k tomu, aby se v zásadě jakákoli otázka mohla stát předmětem veřejné debaty. V jejím rámci mohou být vzájemně konfrontována tvrzení a názory prezentované jejími účastníky, což umožňuje čelit nejrůznějším výzvám, které s sebou přináší společenský vývoj, a nacházet na ně rozumné odpovědi. Svoboda projevu je rovněž nezbytným předpokladem toho, aby politická rozhodnutí vycházející z vůle většiny nebyla výsledkem toliko svobodného, ale rovněž informovaného rozhodování. Není přitom podstatné, v jaké míře je ten který projev skutečně schopen přispět k uvedeným cílům. Možnost vyjádřit svůj názor, jakkoli s ním lze nesouhlasit nebo mít k němu výhrady, je výrazem práva každého být v této debatě aktivním účastníkem a podílet se tak spolu s ostatními na veřejném životě. Z uvedeného vyplývá, že stát musí být velmi zdrženlivý při omezení svobody projevu ve veřejných záležitostech, pro jejich podmnožinu v podobě záležitostí politických to pak platí ještě silněji. V opačném případě by totiž mohlo hrozit omezení demokratické politické soutěže a v nejkrajnějším případě i umlčování názorových oponentů formálně legální cestou ochrany dobré pověsti.
48. Základní podmínkou poskytnutí přiměřeného zadostiučnění podle ust. § 2951 odst. 2 o.z. je, že má být přiměřené. Primárně jde o rozhodnutí, zda vůbec má být zadostiučnění poskytnuto. Smyslem není, aby se odčinovala jakákoli nemajetková újma. Člověk žijící ve společnosti musí ledacos snést (běžné urážky, projevy neúcty apod.). Dále se zkoumá, zda postačuje morální satisfakce. Ke kladné odpovědi je nutné zjištění, že zajišťuje skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Peněžní (relutární) satisfakce má subsidiární povahu, byť je v ust. § 2951 odst. 2 o.z. zmíněna jako první. Posouzení přiměřenosti záleží vždy na každém konkrétním případě. Je třeba přihlídnout i k tomu, zda si že jistou formu zadostiučnění na úkor zájmů škůdce fakticky neposkytl sám poškozený, např. ve formě následného a jinak neakceptovatelného verbálního nebo brachiálního útoku. V takových případech je třeba porovnat míru dotčení osobnosti fyzické osoby a tomu odpovídající předpoklad přiměřenosti odpovídající satisfakce s tím, do jaké míry byl nárok na satisfakci suplován případnou „svémocí“ poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2971/2000).
49. V posuzovaném případě nemohla být žalobkyně se svojí žalobou úspěšná již proto, že v tomto sporu není věcně aktivně legitimována. Žalobou namítané výroky žalovaného totiž zazněly v rámci veřejné debaty o výroku poslance Pavla Růžičky, který z vysechnutého rozhovoru několika demonstrantů po demonstraci konané dne 11. 7. 2018 v Praze na Malostranském náměstí usoudil, že některým účastníkům bylo za účast na demonstraci zapláceno, a tento svůj názor zveřejnil. K tomuto výroku se, stejně jako další respondenti z řad demonstrantů i politiků, vyjádřil z podnětu sdělovacích prostředků rovněž žalovaný. Na otázku reportéra TV NOVA, zda výroku poslance Růžičky věří, odpověděl kladně, ovšem s tím, že se tento jeho názor netýká

všech demonstrantů, ale osob, které zná, a to i z fotografií, protože to jsou stále stejní lidé, kteří proti němu protestují již rok a půl a protestovali dokonce i proti jeho svatbě. Důkazy provedenými soudem I. stupně, zejména účastnickým výsledkem žalobkyně, ovšem bylo prokázáno, že demonstrace konaná dne 11. 7. 2018 na Malostranském náměstí byla první demonstrací, jíž se žalobkyně zúčastnila, a že na svatbě žalovaného nedemonstrovala. Ve své účastnické výpovědi totiž výslovně uvedla: „*Daná demonstrace byla mojí první demonstrací proti žalovanému, případně proti jeho vládě. Od té doby se demonstrací účastním opakovaně. Na jeho svatbě jsem demonstrovat nebyla.*“ (str. 4 protokolu o jednání soudu ze dne 4. 9. 2019 – č.l. 30 a násl. spisu). Z toho je zřejmé, že žalobkyně do okruhu osob, k nimž výroky žalovaného uvedené v žalobním návrhu směřovaly, nespadá. Nemohla jimi tak být zasažena (objektivně posuzováno), a to ani nepřímou. Stejný závěr se týká i výroků žalovaného vyřčených v reportáži „Podvratné živly“ v pořadu 168 hodin vysílaném dne 9. 9. 2018, kde pouze na přímý dotaz reportérky uvedl, že svůj názor vyjádřený pro TV NOVA opírá o vyjádření poslance Růžičky a opakovaně vymezil okruh demonstrantů, jichž se jeho názor týká (shodně jako v Televizních novinách TV Nova), jakož i výroku v pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaném dne 30. 8. 2018, kterým demonstranty (tedy jejich výše vymezenou část) označil za politické odpůrce na objednávku.

50. Nedostatků věcné aktivní legitimace žalobkyně k vedení tohoto sporu si byl nepochybně vědom i soud I. stupně, což je zřejmé z toho, že po jejím účastnickém výsledku jí poskytl poučení podle ust. § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. o její nouzi důkazní (zjevně mínil i nouzi tvrzení, poučoval-li ji i podle odstavce 1 ust. § 118a o.s.ř.) k otázce její věcné aktivní legitimace a vyzval ji k označení důkazů způsobilých prokázat, že byla výroky žalovaného dotčena na svých osobnostních právech. Zároveň ji poučil o následku nesplnění této výzvy, kterým je procesní neúspěch ve věci (v tomto případě zamítnutí žaloby). Přestože žalobkyně této výzvě nevyhověla a prostřednictvím svého právního zástupce dokonce výslovně uvedla, že žádné takové důkazy nenavrhuje, soud I. stupně bez dalšího žalobě vyhověl. Tento procesní postup je nesrozumitelný, nevysvětlitelný (ostatně soud I. stupně se o vysvětlení takového postupu v odůvodnění napadeného rozsudku ani nepokusil) a v rozporu s procením předpisem.
51. Odvolací soud uzavírá, že žalobkyně není v tomto sporu věcně aktivně legitimovaná. K její argumentaci že touto žalobou hájí zájmy všech demonstrantů lze doplnit pouze tolik, že jako žalobkyně byla v žalobě označena pouze ona jako fyzická osoba a že omluvu žalovaného požadovala pouze pro sebe (viz znění omluvy v žalobním petitu: „*Omluva J. F. Vážení paní F. ....*“).
52. Nedostatek věcné aktivní legitimace žalobkyně byl sám o sobě dostatečným důvodem pro zamítnutí žaloby a jde tedy o důvod, na kterém je tento rozsudek odvolacího soudu založen. Nicméně nad rámec uvedeného považuje odvolací soud za nutné doplnit následující:
53. Lze přisvědčit odvolateli, že soud I. stupně sice správně vyhodnotil výroky žalovaného jako hodnotící soudy, u nichž je důkaz pravdy vyloučen, ale na mnoha místech odůvodnění rozsudku s nimi zacházel jako se skutkovými tvrzeními, jejichž pravdivost je naopak jejich autor povinen prokázat (viz jeho výtku žalovanému, že si neověřil pravdivost posuzovaných výroků, že nepravdivě obvinil demonstranty z nekalých úmyslů, že svoboda projevu neznamena právo lhát). Odůvodnění napadeného rozsudku je tak zmatené, rozporuplné a nesrozumitelné.
54. Pokud se žalobkyně skutečně subjektivně cítila výroky žalovaného dotčena (ač se jí objektivně netýkaly), nemůže být pochyb o tom (je to ostatně veřejně známou skutečností), že si zjedнала dostatečnou satisfakci sama. Opakovaně se velmi důrazně veřejně vyjádřila, že jí žádné plnění za účast na demonstraci poskytnuto nebylo, a to nejen na různých sociálních sítích, ale i prostřednictvím sdělovacích prostředků, prostor dostala i v České televizi a na různých veřejných akcích. Sama ve své účastnické výpovědi uvedla, že její vyjádření a vystoupení byla přijímána ve velké většině kladně, lidé jí děkovali za zastání. Nelze přehlédnout, že se ve svém

vymezování se vůči žalovanému uchýlila i ke společensky neakceptovatelným vulgaritám (viz např. veřejně šířené fotografie v tričku s nápisem „Babitch“).

55. K tvrzení žalobkyně, že byla výroky žalovaného zasažena její čest, důstojnost, dobrá pověst a vážnost ve společnosti, neboť dostávala negativní reakce a musela čelit dotazům, jaký obnos za účast na demonstraci obdržela, je třeba uvést, že v řízení bylo účastnickou výpovědí samotné žalované prokázáno, že žalobkyně sama veřejnost o své účasti na demonstraci informovala prostřednictvím sociálních sítí, kde zveřejňovala mj. své fotografie s transparentem, a nejvíc útoků zaznamenala poté, co zveřejnila otevřený dopis žalovanému. Z uvedeného je zřejmé, že zmiňované negativní reakce nejsou důsledkem žalobou napadených výroků žalovaného, ale vlastního jednání žalobkyně. Chybí tedy příčinná souvislost mezi jednáním žalovaného a tvrzeným ohrožením osobnostních práv žalobkyně.
56. Odvolací soud tedy z důvodu nedostatku věcné aktivní legitimace žalobkyně rozsudek soudu I. stupně podle ust. § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. ve věcném výroku I. změnil tak, že se žaloba zamítá.
57. Vzhledem k tomu, že odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil, rozhodoval nejen o nákladech odvolacího řízení (§ 224 odst. 1 o.s.ř.), ale nově i o nákladech řízení před soudem I. stupně (§ 224 odst. 2 o.s.ř.).
58. O nákladech řízení před soudem I. stupně rozhodl odvolací soud podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal jejich náhradu procesně úspěšnému žalovanému v celkové výši 13 552 Kč sestávající z odměny advokáta za 4 úkony právní služby (převzetí věci a příprava, vyjádření k žalobě ze dne 30. 5. 2019 a 2 úkony účast u jednání soudu dne 4. 9. 2019, neboť trvalo více než 2 hodiny) po 2 500 Kč podle ust. § 7 bodu 5. za použití ust. § 9 odst. 3 písm. d) AT, 4 režijních paušálů po 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 AT a 21% DPH ve výši 2 352 Kč podle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř.
59. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl rovněž podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal v něm úspěšnému žalovanému jejich náhradu v celkové výši 8 776 Kč sestávající z odměny advokáta za 2 úkony právní služby (podání odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 16. 9. 2020) po 2 500 Kč podle ust. § 7 bodu 5. za použití ust. § 9 odst. 3 písm. d) AT, 2 režijních paušálů po 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 AT, 21% DPH ve výši 1 176 Kč podle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. a částky 2 000 Kč za zaplacený soudní poplatek.
60. Náklady řízení před soudy obou stupňů v celkové výši 22 328 Kč je žalobkyně povinna zaplatit žalovanému v obecné pariční lhůtě (§ 160 odst. 1 o.s.ř.) k rukám advokáta, který žalovaného v řízení zastupoval (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 16. září 2020

JUDr. Hana L o j k á s k o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská